

INFORMATIE BULLETIN

april 2019 no.20

INFORMATIE BULLETIN

IN MEMORIAM CORNELIU COSTACHE

Toen wij begonnen met “het Roemenië project” (de voorloper van Semper Amici) en voor het eerst naar Roemenië zouden reizen kregen we van Harry Venema, de oprichter van de Stichting “Friesland-Roemenië”, de tip contact te leggen met Cornel, zijn contactpersoon in Boekarest. Cornel had een aantal jaren in Arnhem gewoond en sprak vrij goed Nederlands. Inmiddels woonde hij weer in Boekarest en was hij werkzaam als leraar Engels.

Wij kregen contact met hem en spraken af hem op het vliegveld van Boekarest te ontmoeten. Toen ik hem vroeg: hoe herken ik jou? Antwoordde hij “lek heb een sjanor”. Net toen ik dacht: “dat hebben toch alle Roemenen” voegde hij er lachend aan toe: “en de Friese vlag”. De eerste jaren heeft Cornel ons diverse malen naar Iași gereden in zijn oude Opel en heeft hij ons wegwijs gemaakt in het Roemeense verkeer. Ook heeft hij ons een keer laten zien waarom je nooit geld moest wisselen buiten de officiële wisselkantoren. Helaas moest hij dat bekopen met twee lek gestoken banden. Gaandeweg hebben wij steeds minder met Cornel hoeven doen, omdat we ervaren Roemenië-gangers werden. Toch ontmoetten we elkaar nog geregeld; soms spraken we af op het vliegveld in Boekarest en gingen dan ergens samen koffiedrinken.

In 2017 was ik met familie op een privé rondreis door Roemenië en wie schetste mijn verbazing dat ik op een overvolle markt bij het plaatsje Bran, Cornel tegen het lijf liep. Hij was daar met een gezelschap uit België dat hij gidste. We hebben enige tijd met elkaar gesproken en ik hoorde toen dat hij hartproblemen had en helaas het vertrouwen in de medische stand in Roemenië verloren had, door verschillende slechte behandelingen. Dat blijkt het laatste contact te zijn geweest. Cornel is

>

INHOUD

- Van de voorzitter
- In memoriam Cornel Costache
- Voortgang projectplan 2018-2020
- Vrienden van Semper Amici

VAN DE VOORZITTER

Na de succesvolle eerste versie van ons driejarenplan zijn we nu volop in voorbereiding op de tweede jaargang. In juni wordt in Iași weer een train de trainerscursus door ons verzorgd. Ditmaal betreft het de vaardigheid kleine chirurgische ingrepen en injectietechnieken. Is daar een cursus voor nodig hoor ik u denken? Ja nog steeds is het zo dat de Roemeense huisartsen ongelooflijk veel weten, maar zo weinig vaardigheden beheersen.

Hun theoretische kennis overstijgt die van onze Nederlandse collega's verre. Daarentegen beheersen ze de meest basale vaardigheden niet. Hetgeen ertoe leidt dat veel te veel patiënten naar de specialisten worden verwezen. En aangezien de specialisten nog altijd de opleidingen verzorgen, (ook die van de huisartsen!), is het duidelijk waarom zij de huisartsen zo weinig mogelijk trainen om zaken zelf te kunnen doen. Voeg daarbij de nog steeds niet uitroeibare enveloppe, die door patiënten wordt overhandigd aan de specialist en ziedaar het enorme inkomensverschil tussen huisartsen en specialisten.

Corruptie mag je dat laatste gerust noemen en corruptie is het grote kwaad dat Roemenië momenteel bedreigt. Aanklager Laura Kovesi, die als hoofd van het anticorruptieagentschap DNA veel grote vissen wist te vangen moest afgelopen zomer van de Roemeense regering het veld ruimen, waarmee de strijd tegen corruptie een stuk lastiger is geworden. Het lijkt wel een integraal onderdeel van de samenleving. Een voordeel van het lidmaatschap van de EU is dat vanuit de EU nu grote druk op Roemenië wordt uitgeoefend om deze corruptie te bestrijden, al is Roemenië op dit moment voorzitter van de EU.

In weerwil van dit alles gaan wij stug door met onze activiteiten en hopen door de huisartsen en de trainers te inspireren om hun vak zelf verder uit te bouwen en de opleiding van huisartsen in eigen hand te nemen. Dat toekomstvisioen houdt ons gaande.

We hopen dat we nog enige tijd op de zeer gewaardeerde steun van onze vrienden kunnen rekenen.

Paul Heuberger, voorzitter

op 27 mei 2018, op de dag waarop zijn eerste kleinzoon werd gedoopt 's avonds plotseling overleden. Wij wensen zijn vrouw Florina, zijn dochter Ana en kleinzoon Vlad veel sterkte met dit verlies. Hieronder een e-mail die hij me in februari 2018 nog stuurde:

Beste Paul,

Een paar woorden over de kwaliteit van de meeste artsen hier, ik kan niet generaliseren, maar wat ik je vertel, komt uit mijn ervaring.

1. Mijn moeder lag in het beste ziekenhuis van Boekarest, in 1995, problemen met haar hart en longen. Harry Venema was ook daar, hij had daar een project en ik moet als tolk werken. De arts die voor mijn moeder zorgde, ze was toen minister van volksgezondheid, riep mij, op een dag toen ik aan het werk was met Harry, zijn ploeg en de Roemeense artsen, om mij te vertellen dat mijn moeder aan kanker leed. Ik begon te huilen en mijn werk kapot was. Ik heb haar gevraagd om nog een keer dat onderzoek te doen en na enkele dagen kwam ze met het bericht dat mijn moeder niet aan kanker leed. Mijn moeder is 13 jaar later gestorven.

2. In 2013, als gevolg van een hart probleem, ging ik naar het Spitalul Militar Central, in Boekarest, De arts, colonel, cardioloog, heeft mij enkele medicijnen voorgeschreven, 6, ook sintrom Hij heeft mij niets verteld over sintrom, hoe gevaarlijk het kan zijn, ik heb sintron genomen, langer dan 2 weken en toen ik in Friesland was, op bezoek bij vrienden, moest ik 6 keer bloed plassen. Ik werd gebracht naar een ziekenhuis in Leeuwarden en het probleem werd opgelost met een pilletje vitamina K. Later, thuis moest ik 486 euro betalen voor dat ziekenhuis. Ook van die arts, een andere medicijn tegen mijn hartslag, altijd 42-43/minuut nadat ik die medicijn had genomen. Eindelijk heb ik zelf besloten om die medicijn niet meer te nemen en alles was 2-3 dagen later ok.

3. Een halfjaar geleden problemen met mijn ogen, entropion, in het Roemeens. Dus, ik heb gezocht een goede chirurg hier, ik werd geopereerd, eerst aan mijn linker ook en later, zei hij, dat ik nog een keer moet geopereerd worden aan mijn rechter oog. Het resultaat, ik heb op dit moment problemen met mijn linker oog, dat geopereerd werd en bijna niks met mijn rechter oog. Ik was niet gek om zo'n andere operatie meer te hebben. De artsen klagen over hun lonen, ze zeggen dat ze niet genoeg verdienen, maar wie verdient goed hier, hun lonen zijn laag maar de enveloppen met geld die ze krijgen als smeergeld zijn erg dik. Een arts kan in een dag een mandeljkse loon krijgen. Dit jaar zullen hun lonen stijgen, een beginner kan meer dan 1500 euro/maand krijgen, een "rezident", niets te zeggen zolang hun werk goed is. Met hoge lonen kun je bijna niets doen, ze moeten ook goede apparaten hebben. Veel mensen met problemen gaan naar Boedapest, naar Wenen voor een echte behandeling maar niet iedereen kan zo veel geld betalen. En over de lonen, ik heb meer dan 37 jaar lang gewerkt in het onderwijs als docent engels en nooit kreeg ik meer dan 400 euro/maand. Op dit moment is mijn pensioen minder dan 300 euro/maand en dat is alles wat ik krijg.

Vriendelijke groeten,
Cornel

VOORTGANG PROJECTPLAN 2018-2020

Zoals in het voorwoord genoemd zijn wij verleden jaar met een kleine groep huisartsen uit verschillende (universiteits) steden gestart met train de trainers cursussen. In 2018 behandelden wij de onderwerpen KNO en oogheelkunde. Van 26-28 juni aanstaande staan dus kleine chirurgie en injectietechnieken bewegingsapparaat op de agenda. Wij gaan daarbij extra aandacht besteden aan didactische vaardigheden en het begeleiden van een groep. Vorig jaar was dit naar onze mening toch iets onderbelicht. Bas Spelberg, huisarts en tot voor kort ook wetenschappelijk medewerker NHG is consulent voor dit onderdeel.

Naast het driejarenplan train de trainers cursussen verzorgen wij op verzoek van de SMMF ook weer twee identieke nascholingsdagen voor huisartsen in Iași en omgeving waarbij we dezelfde onderwerpen nemen als voor de Trainers. Men kan dan het geleerde in praktijk brengen.

Met het bestuur van de SMMF wordt geëvalueerd wat onze training van 2018 heeft opgeleverd en of er nu trainers zijn, die zelf een groep huisartsen KNO dan wel oogheekundige vaardigheden hebben aangeleerd. Ook de vervolgstappen: aandacht vragen voor vaardigheden inpassen in de huisartsenopleiding moet worden opgepakt.

VRIENDEN VAN SEMPER AMICI

Een kleine groep 'Vrienden van Semper Amici' blijft ons steunen, waarvoor dank. Bij deze nieuwsbrief ontvangt u het jaarlijkse verzoek voor uw zeer gewaardeerde bijdrage.

Met uw steun kunnen wij het project train de trainers uitvoeren.

BESTUUR

Paul Heuberger, voorzitter

Arie van Beelen, huisarts, vice voorzitter

Erna van Muijden-Karssen, secretaris penningmeester

Cassandra Zwaan-Gagenel, huisarts, bestuurslid